

Fakty i liczby

Amnesty International została założona w 1961 roku przez brytyjskiego prawnika Petera Benensona po tym, jak usłyszał on o studentkach portugalskich skazanych na siedem lat więzienia za wzniesienie toastu za wolność.

Amnesty International jest światowym ruchem tworzonym przez ludzi z różnych środowisk, którzy wspólnie działają na rzecz praw człowieka. Jest to organizacja niezależna od jakiegokolwiek rządu, ideologii politycznej, interesów ekonomicznych czy religii.

Słynna świeca Amnesty International owinięta w drut kolczasty była inspirowana starożytnym chińskim przysłowiem: **"Lepiej zapalić świeczkę, niż przeklinać ciemność"**.

LICZBA CZŁONKÓW I CZŁONKIŃ

Amnesty International ma ponad 3 miliony zwolenników, członków, członkiń, aktywistów i aktywistek w ponad 150 krajach i regionach na całym świecie.

PODEJMOWANIE DECYZJI W AMNESTY INTERNATIONAL

Amnesty International jest ruchem o charakterze demokratycznym, w którym najważniejsze decyzje są podejmowane przez reprezentantów wszystkich sekcji narodowych podczas spotkań Komitetu Międzynarodowego (*International Council*), odbywających się co dwa lata.

AMNESTY INTERNATIONAL I POKOJOWA NAGRODA NOBLA

W 1977 roku Amnesty International została uhonorowana Pokojową Nagrodą Nobla za „wkład w umacnianie podstaw wolności, sprawiedliwości, a tym samym pokoju na całym świecie”. W imieniu organizacji nagrodę odebrał Thomas Hammerberg, który w 1980 roku został Sekretarzem Generalnym.

MISJE AMNESTY INTERNATIONAL

Od 1961 do 2010 roku Amnesty International przeprowadziła co najmniej 3341 misji, mających na celu zbadanie naruszeń praw człowieka na świecie.

RAPORTY I PUBLICZNE DOKUMENTY

Od powstania w 1961 roku Amnesty International stworzyła i opublikowała około 17 093 raportów i publicznych dokumentów dotyczących praw człowieka. Liczba ta nie obejmuje Pilnych Akcji oraz informacji prasowych.

RAPORT ROCZNY

Amnesty International co roku (od 1961 r.) publikuje raport roczny.

Raport (albo jego skrócona wersja) publikowany jest w ponad 25 językach i wysyłany przez sekcje Amnesty International i organizacje partnerskie do szerokiego grona decydentów, ministrów rządów oraz głów państw.

Jest to także popularne źródło odniesień przechowywane w bibliotekach i wykorzystywane przez naukowców na całym świecie.

Sekcje Amnesty International wykorzystują raport jako narzędzie pozyskiwania funduszy i element działań medialnych. Publikacja raportu jest ważnym corocznym wydarzeniem, które angażuje krajowe media i podnosi świadomość obywateli na temat praw człowieka na świecie.

Raport jest dostępny również *online* w wersji elektronicznej do pobrania.

JĘZYKI

Amnesty International działa we wszystkich językach. Poza pracą w czterech podstawowych językach, jakimi są arabski, angielski, francuski i hiszpański, sekcje narodowe i lokalni partnerzy dbają, aby prawa człowieka były zrozumiałe dla każdego, w dowolnym języku.

SŁAWNE OSOBY

Wśród sławnych osobistości, wspierających Amnesty International znaleźli się: Alanis Morissette, Annie Lennox, Asian Dub Foundation, Bono, Bruce Springsteen, Dalajlama, arcybiskup Desmond Tutu, Aung San Suu Kyi, Harrison Ford, Jacques Chirac, John Cleese, Mick Jagger, Peter Gabriel, Puff Daddy, Kim Dae-Jung, Radiohead, Sting, Tony Blair, Tracey Chapman, U2, Yasser Arafat, Yoko Ono, Youssou N'Dour and Yoweri Museveni.

BYLI WIĘŹNIOWIE SUMIENIA - AKCJE AMNESTY INTERNATIONAL - NAGRODY NOBLA:

- 1974: pokojowa - Sean Mc Bride, działacz Amnesty International
- 1975: pokojowa - Andrei Sacharow, więzień sumienia
- 1977: pokojowa - Amnesty International
- 1980: pokojowa - Adolfo Perez Esquivel, więzień sumienia
- 1986: literatura - Wole Soyinka, Amnesty International zajmowała się jego sprawą w 1965 r.
- 1991: pokojowa - Aung San Suu Kyi, więzień sumienia
- 1992: pokojowa - Rigoberta Menchu', AI zajmowała się jej sprawą w 1993 r.
- 1993: pokojowa - Nelson Mandela
- 2000: pokojowa - Kim Dae Jung, więzień sumienia
- 2004: pokojowa - Wangari Maathai, więzień sumienia
- 2006: literatura - Orhan Pamuk, więzień sumienia
- 2010: pokojowa - Liu Xiaobo, więzień sumienia

SEKCJE I STRUKTURY

Amnesty International posiada na świecie 68 lokalnych, krajowych biur, znanych jako sekcje, struktury, pre-struktury i biura regionalne Sekretariatu Międzynarodowego.

AFRYKA

Benin, Burkina Faso, Ghana, Kenia, Mali, Mauritius, Senegal, Sierra Leone, RPA, Togo, Uganda, Wybrzeże Kości Słoniowej

BLISKI WSCHÓD I PÓŁNOCNA AFRYKA

Algieria, Izrael, Maroko, Liban, Tunezja

AMERYKI

Argentyna, Bermudy, Kanada, Chile, Meksyk, Paragwaj, Peru, Puerto Rico, Urugwaj, Stany Zjednoczone, Wenezuela

AZJA-PACYFIK

Australia, Hong Kong, Japonia, Korea, Malesja, Mongolia, Nepal, Nowa Zelandia, Filipiny, Tajwan, Tajlandia

EUROPA

Austria, Belgia, Chorwacja, Czechy, Dania, Francja, Finlandia, Grecja, Hiszpania, Holandia, Islandia, Irlandia, Luksemburg, Mołdawia, Niemcy, Norwegia, Polska, Portugalia, Rosja, Słowacja, Słowenia, Szwecja, Szwajcaria, Turcja, Ukraina, Węgry, Włochy, Wielka Brytania, Wyspy Owcze

PILNE AKCJE

Sieć Pilnych Akcji Amnesty International została utworzona przez badacza Amnesty International, aby szybko zmobilizować ludzi na całym świecie do podjęcia natychmiastowych działań, gdy jakaś osoba jest zagrożona bezpośrednim niebezpieczeństwem lub gdy pojawia się kryzys praw człowieka.

Pierwsza Pilna Akcja została ogłoszona w 1973 roku.

Przedmiotem pierwszej Pilnej Akcji, ogłoszonej 19 marca 1973 roku, był profesor Rossi – więzień sumienia w Brazylii z czasów dyktatury wojskowej, a potem działacz praw człowieka. Jego historia stała się modelem dla dziesiątek tysięcy kolejnych Pilnych Akcji. Dopiero gdy listy zaczęły napływać do brazylijskich władz, pozwolono rodzinie Rossi'ego na odwiedziny. Mimo że o wielu ludziach, których policja w tym czasie aresztowała, zaginął śluch, Rossi został ostatecznie uwolniony w październiku 1973 roku.

Od 1985 roku do 2010 zostało przeprowadzonych 20 544 Pilnych Akcji oraz 10 536 aktualizacji.

W 2010 roku rozesłano 267 Pilnych Akcji na całym świecie.

KAMPANIE

Amnesty International jest organizacją nastawioną na prowadzenie akcji i kampanii.

Członkowie i członkinie ruchu spotykają się co dwa lata podczas zebrań Komitetu Międzynarodowego, aby zdecydować, gdzie powinny zostać podjęte działania w obszarze praw człowieka.

Kampanie są często odpowiedzią na bieżące wydarzenia na świecie.

BROŃ KONTROLOWANA

Nieuregulowany handel bronią jest przyczyną wielu cierpień na świecie. Każdego roku tysiące ludzi jest zabijanych, ranionych, gwałconych i zmuszonych do opuszczenia swoich domów w wyniku konfliktów zbrojnych. Kampania Broń Kontrolowana wzywa do zawarcia globalnego traktatu o handlu bronią (*Arms Trade Treaty – ATT*), który ustanowiłby ścisłe normy dla międzynarodowego transferu broni i zajął się sprawą nieodpowiedzialnych dostawców i handlarzy bronią.

KARA ŚMIERCI

Kara śmierci jest ostatecznym zaprzeczeniem praw człowieka. Jest to zabijanie z premedytacją i zimną krwią drugiego człowieka przez państwo. Ta okrutna, nieludzka i poniżająca kara stosowana jest w imię sprawiedliwości. Jest to naruszenie prawa do życia, zapisanego w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka.

Wkrótce po założeniu w 1961 roku Amnesty International zaczęła apelować o zaniechanie egzekucji więźniów sumienia. Dziś organizacja sprzeciwia się karze śmierci wobec wszystkich więźniów, niezależnie od popełnionych przestępstw.

W ciągu ostatnich kilkudziesięciu lat odnotowuje się ogromny postęp. W 1977 roku tylko 16 krajów zakazywało kary śmierci niezależnie od popełnionego przestępstwa. Trzydzieści lat później liczba ta wzrosła do 90.

ŻĄDAMY GODNOŚCI

Osoby, żyjące w ubóstwie, są bardziej narażone na naruszenia praw człowieka, takie jak przymusowe eksmisje, które wpędzają ich w jeszcze większe ubóstwo.

Kampania Amnesty International „Żądamy Godności” ma na celu umożliwienie ludziom żyjącym w ubóstwie dochodzenia ich praw, wpływu na decyzje, które dotyczą ich życia i pociągania rządów, korporacji i międzynarodowych instytucji finansowych do odpowiedzialności za naruszanie praw człowieka.

Kampania skupia się na czterech głównych tematach: slumsy i przymusowe eksmisje; egzekwowanie praw ekonomicznych, społecznych i kulturalnych; zdrowie kobiet w ciąży, prawa reprodukcyjne i seksualne oraz odpowiedzialność korporacji.

MIĘDZYNARODOWY WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI

Amnesty International działa na rzecz międzynarodowego i efektywnego wymiaru sprawiedliwości w celu zapewnienia sprawiedliwości, prawdy i pełnego odszkodowania za przestępstwa w świetle prawa międzynarodowego, takie jak: ludobójstwo, zbrodnie przeciwko ludzkości, zbrodnie wojenne, tortury, egzekucje pozasądowe i przymusowe zaginięcia.

BEZPIECZEŃSTWO A PRAWA CZŁOWIEKA

Tak zwana „wojna z terroryzmem” doprowadziła do naruszeń całego wachlarza praw człowieka. Kraje zaczynają uciekać się do praktyk, które od dawna są zabronione przez prawo międzynarodowe, uzasadniając je bezpieczeństwem narodowym.

KAMPANIE I AKCJE OD 1961 roku

1962: Zostaje założony Fundusz dla Więźniów Sumienia w celu zapewnienia pomocy rodzinom więźniów.

1965: Rozpoczęcie kampanii "Comiesięczna Kartka do Więźnia"

1968: Pierwszy Tydzień Więźnia Sumienia

1973: 19 marca, Amnesty International ogłasza pierwszą Pilną Akcję w obronie profesora Luiza Basilio Rossi, Brazylijczyka, aresztowanego z powodów politycznych. Luiz podkreślał, że jego zdaniem działania Amnesty International były kluczowe dla jego uwolnienia: „Wiedziałem, że moja sprawa stała się publiczna, wiedziałem, że już nie mogą mnie zabić. Presja wywierana na mnie zmalała, a warunki polepszyły się.”

1973: Pierwsza Kampania przeciwko Torturom.

1976: Rozpoczęcie światowej kampanii przeciwko torturom w Urugwaju.

1977: Rok Więźnia Sumienia. Wśród artystów, którzy zaprojektowali plakaty na to wydarzenie byli: Joan Miro, Elisabeth Frink, Alexander Calder i Roland Torpor.

1980: Pierwsza kampania przeciwko karze śmierci.

1981: Początek kampanii "Zaginieni".

1983: Kampania przeciwko zabójstwom politycznym, wykonywanym przez rządy.

1984: Druga Kampania przeciwko Torturom, zawierająca 12-punktowy plan abolicji tortur.

1987: Kampania przeciwko karze śmierci w Stanach Zjednoczonych.

1988: Kampania „Prawa Człowieka Teraz!”

1989: Kampania przeciwko karze śmierci.

1991: Kampania na 30-lecie "Źadnych więcej wymówek!"

1993: Amnesty International rozpoczyna międzynarodową kampanię przeciwko zabójstwom politycznym i zaginięciom oraz pozasądowym egzekucjom – „Życie za kłamstwami”.

1994: Amnesty International rozpoczyna dużą międzynarodową kampanię dotyczącą praw kobiet: "Prawa kobiet są prawami człowieka".

Amnesty International rozpoczyna światową kampanię przeciwko zaginięciom i zabójstwom politycznym.

1995: Kampania "Stop Torturom" ("Stop the Torture Trade")

1996: Amnesty International rozpoczyna kampanię "Recepta na Zmianę", skupiającą się na roli pracowników służb medycznych w demaskowaniu naruszeń praw człowieka.

1997: Prawa uchodźców stają się głównym obszarem zainteresowań działań Amnesty International.

1998: Kampania "Prawa dla wszystkich" w Stanach Zjednoczonych.

Rozpoczyna się kampania przeciwko minom lądowym.

Amnesty International rozpoczyna kampanię "Wstań, podpisz się!" na 50-lecie Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, zbierając 13 milionów podpisów wsparcia pod deklaracją.

1999: Kampania Amnesty International zwraca uwagę na sprawę 300 000 żołnierzy-dzieci.

2000: Trzecia Kampania przeciwko Torturom.

2001: Amnesty International przyjmuje nową misję, skupiającą się na niepodzielności praw człowieka i działaniu na rzecz praw ekonomicznych, społecznych i kulturalnych.

2003: Amnesty International, Oxfam oraz IANSA rozpoczynają światową kampanię „Broń Kontrolowana”.

2004: Amnesty International rozpoczyna światową kampanię "Stop Przemocy wobec Kobiet", skupiającą się w pierwszym etapie na kobietach w konfliktach zbrojnych.

2005: Kampania Stop Torturom w Wojnie z Terroryzmem

2008: Kampania dotycząca Igrzysk Olimpijskich w Pekinie.

2009: Amnesty International rozpoczyna kampanię "Żądamy Godności", która ma na celu przeciwdziałanie łamaniu praw ekonomicznych, społecznych i kulturalnych, które razem ze społecznymi i politycznymi nadużyciami prowadzą do pogłębiania się ubóstwa.

FINANSE AMNESTY INTERNATIONAL

Ogromna większość przychodów Amnesty International pochodzi od indywidualnych darczyńców, członków i członkiń. Te indywidualne i niepowiązane datki pozwalają Amnesty International zachować pełną niezależność od jakichkolwiek rządów, ideologii politycznych, interesów ekonomicznych czy religii. Amnesty International nie szuka ani nie akceptuje funduszy na badania sytuacji praw człowieka od rządów czy partii politycznych i przyjmuje wsparcie tylko od instytucji biznesowych, które zostały uprzednio dokładnie sprawdzone. Akceptując finansowanie jedynie z takich źródeł i dbając, aby to członkowski charakter organizacji pozostał najważniejszy, Amnesty International pozostaje w pełni niezależna i bezstronna w działaniach na rzecz obrony powszechnych i niepodzielnych praw człowieka.

CAŁKOWITE OBROTY

Całkowite wpływy wszystkich sekcji Amnesty International na 31 grudnia 2009 roku wynosiły 202 miliony euro.

Z 202 milionów euro całkowitych wpływów, 56 milionów euro było wydzielonych do użytku przez Sekretariat Międzynarodowy. Te fundusze są następnie wykorzystywane do finansowania funkcjonowania Sekretariatu oraz wsparcia sekcji lokalnych, które nie są samowystarczalne. Większość sekcji jest jednak finansowo samowystarczalna i corocznie wysyła ustaloną część przychodów do Sekretariatu Międzynarodowego.

ZESPÓŁ SEKRETARIATU MIĘDZYNARODOWEGO

Od 31 grudnia 2010 roku zespół Sekretariatu Międzynarodowego w Londynie składa się z 436 osób. Włączając współpracowników terenowych i pracowników Sekretariatu pracujących zdalnie, liczba ta wzrasta do 518 osób.

Pracownicy Sekretariatu Międzynarodowego pochodzą z całego świata, niektórzy z nich pracują w Amnesty International od ponad 30 lat. Różnorodność i wielokulturowość całego zespołu Amnesty International, czy również wszystkich członków, członkiń i zwolenników organizacji, doskonale odzwierciedla uniwersalny charakter praw człowieka.

Średnia wieku pracowników to 40 lat.

W poszczególnych strukturach Sekretariatu Międzynarodowego pracują: 32 osoby w zespole ds. obu Ameryk, 41 w zespole Azja-Pacyfik, 32 – Bliski Wschód i Północna Afryka, 41 – Europa i Azja Centralna oraz 47 – Afryka.

NARODOWOŚCI

Obecnie w Sekretariacie Międzynarodowym pracują przedstawiciele i przedstawicielki ponad 66 narodowości.

JĘZYKI UŻYWANE PRZEZ ZESPÓŁ SEKRETARIATU MIĘDZYNARODOWEGO

Zespół Sekretariatu Międzynarodowego Amnesty International mówi w wielu językach, w tym: albańskim, arabskim, bemba, bośniackim, bułgarskim, kreolskim, chorwackim, czeskim, dari, holenderskim, angielskim, francuskim, celtyckim, gruzińskim, niemieckim, greckim, gujarat, hebrajskim, hindi, węgierskim, indonezyjskim, włoskim, japońskim, kirgiskim, lingala, litewskim, malajalam, mandaryńskim, maoryskim, marathi, nyanja, paszto, polskim, portugalskim, pendżabskim, rumuńskim, rosyjskim, serbskim, shona, słowackim, hiszpańskim, suahili, tamilskim, tureckim, urdu.